Gældende principprogram

Indledning

For Landssammenslutningen af Handelsskoleelever er uddannelse nøglen til fremtiden. I skabelsen af fremtidens samfund er det essentielt, at borgerne har både kloge hænder såvel som stærke boglige kompetencer. Dette vil til enhver tid være fundamentet for et blomstrende og udviklende samfund, og LH's fremmeste opgave er derfor at kæmpe for, at de i dette papir nedskrevne principper føres ud i livet, og at vi som elever altid står klar til at bidrage med vores perspektiver i uddannelsesdebatten.

I vores samtid er der tendens til, at eleverne overses i den politiske verden, og det vil derfor altid være LH's mål at sørge for, at Danmarks merkantile elever høres i for dem relevante uddannelsespolitiske spørgsmål. Dette sker med baggrund i en tankegang om, at elevinddragelse alt andet lige vil skabe mere motiverede elever, da de derved får medbestemmelse og ejerskab over deres hverdag. Dette aspekt af den uddannelsespolitiske debat må ikke tages for givet, og der bør derfor ydes en aktiv indsats for at skabe øget elevinddragelse.

Dette papir indeholder LH's principper for uddannelse, mens det tilhørende tillægsprogram behandler mere konkrete emner.

De merkantile uddannelser

Som eksempler på faglige uddannelser, hvis formål er at sikre elevernes almene såvel som fagligt specifikke dannelse, står de merkantile erhvervsuddannelser. Det er ligeledes disse uddannelsers formål at skabe individer, der er dannede til at begå sig i det danske samfund og det dertilhørende arbejdsmarked. Af disse årsager er det også afgørende, at uddannelserne udarbejdes og udvikles i samarbejde med arbejdsmarkedets parter. Derudover er det et grundlæggende forhold, at de merkantile erhvervsuddannelser skal skabe direkte erhvervskompetencer.

Den merkantile eux er en kombinationsuddannelse bestående af en merkantil eud med gymnasiale fag. Eux er en gymnasial erhvervsuddannelse, der skal give eleverne mulighed for at læse videre uagtet uddannelsens niveau. Derfor er det også centralt, at eux'en ligesom eud udarbejdes og udvikles i samarbejde med arbejdsmarkedets parter, men med henblik på mulig videreuddannelse. Derfor skal eux ikke kun give eleverne erhvervskompetencer, men også studiekompetencer.

Overfor disse to uddannelser med erhvervskompetencer i fokus er den gymnasiale uddannelse hhx, hvis formål er at give eleverne kompetencer til deres videre uddannelses- og karrieremuligheder.

Endvidere skal hhx'en sikre den almene dannelse af eleverne så de kan begå sig i det danske samfund. Det er derfor essentielt, at hhx'en beholder sit merkantile fokus ligesom den bør udvikles i samarbejde med de videregående uddannelsesinstitutioner og arbejdsmarkedets parter for at sikre, at eleverne tilegner sig de fornødne kompetencer.

Uddannelse til livet

Det er vores opfattelse, at uddannelse har flere formål. Udover at uddanne eleverne til bestemte funktioner i erhvervslivet, skal uddannelse være med til at danne eleverne til livet. Af netop denne grund er det også væsentligt, at eleverne lærer at være selvudviklende og deltagende i samfundet. For LH er det vigtigt, at man lære at samarbejde på tværs af sociale skel, idet vi mener, det er en vigtig del af at kunne begå sig i samfundet.

Ydermere finder vi det vitalt, at eleverne lærer at være kritisk tænkende og selvstændige, så eleverne er i stand til at opveje og vurdere informationer og selv tage stilling i mødet med forskelligartede udfordringer. Alt dette er med til at danne stærke samfundsborgere, men vi mener også, at eleverne skal lære, hvordan de begår sig som myndige. Dette handler blandt andet om låntagning, skat, forbrugerrettigheder og om at melde flytning.

Samspil mellem samfundet og uddannelsessystemet

I LH mener vi, at uddannelse er en samfundsopgave, da samfundet har en stor interesse i, at befolkningen er veluddannet. Af denne grund er det også

samfundets opgave at definere de værdier, som uddannelsessystemet bør bygge på, da uddannelsessystemet er med til at videregive disse værdier til de kommende generationer. Det er LH's urokkelige holdning, at det er værdier som blandt andet demokrati, selvstændighed og tolerance samt det at være kritisk tænkende og engageret, der bør kendetegne samfundet og derfor også uddannelsessystemet.

Det er vigtigt, at alle dele af samfundet er med til at udvikle det fremtidige uddannelsessystem. Derfor er det også essentielt, at blandt andet staten, arbejdsmarkedets parter, eleverne, lærerne og uddannelsesinstitutionerne inddrages i udviklingen og defineringen af fremtidens uddannelsessystem.

Staten skal sikre den nødvendige finansiering af uddannelserne og de tilhørende institutioner, så vi altid kan sikre et højt kvalitetsniveau på uddannelserne. Vi mener derfor, at der skal investeres i uddannelse, så man sikrer, at rammebetingelserne for, at alle elever kan nå deres fulde potentiale, er opfyldt. Dette skaber værdi både for den enkelte elev og for samfundet som helhed. Landsammenslutningen af Handelsskoleelever mener derudover, at finansiering af vejledning bør prioriteres højt, da vejledningen skal hjælpe eleverne med at finde den rigtige vej for dem. Dertil kommer, at vejledningen oplyser om alle de forskellige uddannelses- og fremtidsmuligheder, hvilket tillader eleverne at træffe uddannelsesbeslutninger på et oplyst grundlag, hvormed vejledning altså også kan bidrage til at imødekomme eventuelle tvivlsspørgsmål og fordomme.

Uddannelse er en menneskeret

Det er vores opfattelse, at uddannelse er en menneskeret, hvorfor alle skal have mulighed for at tage en uddannelse. Karakterkrav er derfor et brud med tanken om lige adgang til uddannelse. Vi vil derfor kæmpe for at karakterkravene bliver fjernet, så alle igen får lige adgang til uddannelse. I vores optik er karakterkravet med til at forhindre unge i at opnå deres fulde potentiale. Foruden dette bidrager det differentierede karakterkrav mellem erhvervsuddannelser og de gymnasiale uddannelser til en negativ diskurs om

første- og andenrangsuddannelser, hvilket er skadeligt for både uddannelserne, det frie valg og samfundet.

Derudover er det også nødvendigt at gøre det klart, at økonomi ikke må blive en hindring for den enkelte elev, hvorfor vi også er tilhængere af statslig uddannelsesstøtte til hjemme- såvel som udeboende, idet denne principielt sikrer, at den enkelte elev har mulighed for at rette sit fokus mod sin uddannelse uden bekymringer angående indkomst og levevilkår. Af denne årsag opfatter vi det også som centralt, at SU'en er til at leve af, og denne skal derfor være i stand til at dække elevernes faste udgifter, herunder kost, husleje og andre faste udgifter.

Lige adgang til uddannelse handler også om, at der er plads til alle. Derfor mener Landsammenslutningen af Handelsskoleelever, at uddannelserne skal være rummelige og kunne tage hånd om alle. Dette indebærer skabelsen af et uddannelsessystem, der er rummeligt i både struktur og indhold. Danmarks uddannelser skal have plads til alle elever uanset dennes forudsætninger og forhold som seksualitet, køn, etnicitet og religion. Dette involverer også skabelsen af et uddannelsessystem, der har plads til de elever, der har brug for mere tid på baggrund af forskelligartede forhold såsom kroniske sygdomme og stress samt udfordringer som ordblindhed m.fl., lige så vel som de elevgrupper, der har brug for yderligere udfordringer. Dette kan f.eks. være gennem samarbejde med tiltag som Akademiet for Talentfulde Unge, Young Enterprise eller lignende. I forlængelse af dette mener LH også, at eleverne skal have mulighed for at modtage sparring fra en relevant person med de rette kompetencer, som de finder i egen omgangskreds eller gennem en mentorordning foranlediget af uddannelsesinstitutionen. Tiltag som dette vil bidrage til at skabe personlig udvikling og danne et bedre grundlag for den unges gennemførsel af uddannelsen.

For at sikre at alle potentielle elever har mulighed for at gå på en bestemt ungdomsuddannelse i nærheden af deres bopæl, ønsker LH, at samfundet yder en 60 minutters transportgaranti. Dette vil i vores optik også bidrage til et mere lige og frit uddannelsesvalg, hvor transport ikke formindsker den unges muligheder eller afskrækker denne fra at vælge en bestemt uddannelse.

Som en del af princippet om, at uddannelse er en menneskeret, er det væsentligt, at alle har mulighed for at færdiggøre deres uddannelse eller mulighed for at starte forfra på en ny. Dette vil kræve en højere grad af fleksibilitet i uddannelsessystemet, således at et evt. skift af uddannelse ikke bliver en hindring. Men det ovenstående princip forudsætter ligeledes, at det er reelt muligt for alle elever at færdiggøre deres uddannelse, hvilket desværre ikke er tilfældet i dag. LH mener, at man blandt andet vil kunne sikre dette forhold ved at yde en lærepladsgaranti, som arbejdsmarkedet og staten sammen skal bære ansvaret for at sikre. For de elever, som det af forskellige årsager ikke lykkes at finde en elevplads, bør der stilles en uddannelsesgaranti til rådighed gennem den lokale skoleoplæring. Det er dog centralt, at skoleoplæringen foregår på en måde, der er eleverne værdig, men som også er virkelighedsnær og indeholder reelle læringselementer. For at sikre dette mener LH, at skoleoplæringen bør have mulighed for at udbyde produkter og tjenesteydelser, som gerne må virke konkurrenceforvridende, idet dette vil skabe større incitament blandt virksomhederne for at oprette lærepladser samtidig med at eleverne opnår reel føling med deres fag.

Undervisning

Når vi i LH mener, at uddannelse skal være for alle, er det ikke kun gennem adgang til uddannelse, men også gennem undervisningen. Vi mener derfor også, at den undervisning, eleverne modtager, skal kunne rumme alle. For at opnå dette, skal undervisningen indeholde forskellige undervisningsmetoder. Ved brug af forskellige undervisningsmetoder vil eleverne kunne forbedre deres evner til at være både kreative, kritiske, nytænkende og nysgerrige, hvilket vil gavne dem i deres senere møde med arbejdsmarkedet. Det er ydermere vores holdning, at differentierende undervisningsmetoder vil bidrage til, at alle elever vil kunne finde sig til rette i undervisningen.

Vi mener derudover, at det er af stor betydning for uddannelsens kvalitet, at undervisningens faglige indhold er opdateret og relevant, eftersom samfundet er i konstant udvikling er det nødvendigt, at undervisningsforløbene opdateres løbende samt at materialer og bøger er opdaterede, hvis fagets relevans skal

bestå. Det er derudover væsentligt for os, at eleverne har reel indflydelse på undervisningen, idet de derved vil føle sig inddraget og blive motiverede.

Som en del af undervisningen mener vi, at man skal integrere aktiv læring, så eleverne får mulighed for at bruge deres krop og få bevæget sig i undervisningen. Derudover skal skolerne udbyde valgfag, der sætter fokus på sundhed og motion. Samtidig med dette skal skolerne sikre, at kantinernes menuer altid indeholder sunde forplejningsmuligheder.

For at alle elever har lige adgang til lektiehjælp, mener LH, at der skal være lektiecaféer på skolerne, og at eleverne skal have mulighed for at sidde på skolen og lave lektier med hjælp fra faglærere. Dette kan løfte de elever, der ikke har mulighed for at lave lektier derhjemme eller få den fornødne hjælp i hjemmet.

I skabelsen af gode forhold for eleverne er det essentielt, at skolernes fraværspolitik indebærer et allestedsnærværende fokus på baggrunden for elevens fravær, hvorfor man nødvendigvis må forlade det nuværende fokus på procentsatser eller et givent antal lektioner. Elever har forskellige fraværsårsager og kan ikke blot reduceres til deres fraværsprocent. Vi ønsker, at tiden i uddannelsessystemet er så givtig for eleverne som muligt, hvorved gode forhold bliver en nødvendighed, og disse skabes altså bedst ved at se på, hvorfor eleverne har fravær, idet dette også skaber de bedste forhold for at skole kan udfylde deres rolle som uddannelsesinstitution og leve op til deres ansvar overfor deres elevgruppe med hensyn til at hjælpe eleverne. Vi mener selvfølgelig, at fravær fra undervisningen er et problem, idet eleven derved misser en gylden chance for at modtage undervisning, men det er altså relevant at have de forskelligartede fraværsårsager in mente, hvilket skolernes nuværende fraværspolitik ikke tager højde for. Det er afgørende, at skolerne er villige til at indgå i dialog med den enkelte elev om dennes fravær frem for at true eleven med advarsel, status som studieinaktiv og medfølgende fratagelse af uddannelsesstøtte og lignende. Dette vil også øge trygheden og trivslen på skolen, og en elev, der trives og er tryg i sine omgivelser, har nemmere ved at lære.

Den undervisning, eleverne modtager, skal være opdateret og relevant, fordi de derved vil modtage viden, som de kan tage med sig videre i livet. Denne viden bør strække sig udover de krav, der er fastsat i pensum og forventes til eksamen. Skolernes nuværende undervisningsforløb har for stort fokus på eksamen, hvilket går ud over læringen, da man derved primært fokuserer på, hvad man vil kunne blive spurgt om til eksamen. Dette påvirker læringen negativt, fordi der derved ikke er tid eller plads til, at eleverne kan stille undersøgende og reflekterende spørgsmål, der sikrer den reelle læring. Vi er tilhængere af, at fagene afsluttes med en eksamen, men læringens primære mål må aldrig blive eksamensforberedelse, hvorfor vi også mener, at eksamenskarakterer skal tillægges mindre værdi i forbindelse med eksempelvis afgangsbeviser, fordi det er væsentligt, at vurderingen ikke udelukkende beror på et øjebliksbillede fra eksamensdagen men også har baggrund i en udtalelse om den enkelte elev med fokus på dennes udvikling.

Det er vores klare opfattelse, at karakterer ikke blot fylder for meget på afgangsbeviset men gennem hele elevens tid i uddannelsessystemet. Mange elever oplever, at den eneste feedback, de får på deres afleveringer, består af en karakter. For os at se er det essentielt, at karakterer aldrig står alene, og at man generelt får større fokus på løbende, formativ evaluering, både mundtligt og skriftligt, så eleven aldrig er i tvivl om, hvilke fokusområder denne har i forhold til at forbedre sin faglighed. Såfremt eleven modtager formativ evaluering og løbende feedback er det vores holdning, at man godt kan bruge karakterer som en del af evalueringen, men disse må aldrig være den eneste måde, hvorpå elever bedømmes for deres arbejde. I forbindelse med dette mener vi også, at elevens faglige progression gennem uddannelsen bør vægte højere end den afsluttende eksamen, således at belønningen for det daglige skolearbejde forøges, og eleven vurderes mere reelt hvad angår dennes niveau.

Uddannelsesinstitutioner

Uddannelsesinstitutionernes rolle i uddannelsessystemet er central, og det er her, rammerne for elevernes læring skabes. Det er på uddannelsesinstitutionerne, at eleverne har deres daglige gang og dannes til både videreuddannelse og et møde med arbejdsmarkedet, men det er også her,

at eleverne opnår en almen dannelse, som danner grundlag for deres videre interaktion med samfundet. Vi mener derfor også, at elevernes inddragelse og medbestemmelse bør være en selvfølge med henblik på udformningen af disse rammer. Gennem elevernes medbestemmelse på uddannelsesinstitutionerne kan vi skabe større tilfredshed og motivation blandt eleverne. Ydermere vil man derigennem også opleve, at uddannelsens kvalitet vil øges, og det er netop derfor, at elevdemokratiet aldrig må blive sat i anden række.

Hvad videre angår elevernes trivsel er det afgørende at fokusset flyttes fra karakterer til langt mere udviklingsfremmende feedback, som eleverne faktisk kan bruge til at dygtiggøre sig. Præstationspresset på handelsskolerne er en central faktor i den stigende mistrivsel, og det er derfor vigtigt, at der gøres en indsats for at bekæmpe dette. Derudover er det vigtigt, at der aktivt arbejdes på et optimalt studiemiljø, i form af et lavere klasseloft på 24 elever, mere plads i klasselokalerne, mere varieret undervisning, og bedre muligheder for faglig og trivselsmæssig støtte. Mange elever døjer med manglende søvn og en dårlig døgnrytme, hvilket går ud over elevernes motivation, energi og indlæringsevne. Underviserne bør tage hensyn til dette aspekt ved sammen at koordinere, hvornår de giver lektier og afleveringer for, sådan at de ikke kommer i bølger.

Det er derudover vigtigt, at eleverne ikke kun benyttes som passive respondenter af elevtrivselsundersøgelser, men også indgår aktivt i ledelsen og lærernes strategiske arbejde for at forbedre elevtrivslen.

I forbindelse med udformningen af skolens rammer, tillægger vi det også stor værdi, at elevrådene har reel indflydelse over deres skoler, hvorfor vi også mener, at elevrådene fortsat skal være lovfæstede. Dertil kommer væsentligheden af, at elevrådet altid er sikrede et økonomisk og facilitetsmæssigt fundament, der gør det muligt for elevrådet at udøve sit virke. Elevrådet bør endvidere have indflydelse på institutionen samt mulighed for at påvirke de forhold, der influerer elevernes hverdag, herunder blandt andet undervisningen. Det er af overordentligt stor betydning, at eleverne altid har mulighed for at deltage i det demokratiske arbejde på skolen, eftersom

uddannelsesinstitutionerne udgør en gylden mulighed for at skabe elevernes første møde med demokratiet, hvorved elevernes demokratiske dannelse udbygges.

LH mener videre også, at disse muligheder for at deltage i demokratiet på skolen nødvendigvis også placerer et vist ansvar for at engagere sig hos eleverne, der ligeledes bør tilkendes pladser i skolernes bestyrelser, hvor eleverne bør anses som en ligeværdig medspiller i forbindelse med udformningen af skolens rammer. Det er vigtigt for os, at eleverne er fuldbyrdige medlemmer af skolebestyrelsen, hvor vi gerne ser et internt flertal frem for det nuværende eksterne flertal, med minimum 25% af de stemmeberettigede pladser tilhørende elever. Dette ønsker vi for at sikre, at bestyrelsen handler i overensstemmelse med skolens interesser samt at eleverne bliver hørt i alle spørgsmål, der omhandler skolens udvikling og dermed øver indflydelse på deres hverdag.

Studiemiljø og skolens rolle

Skolerne bør altid sørge for at sikre, at både elever og lærere inddrages i udviklingen af skolen, herunder især studiemiljøet, hvor det er elementært, at skolen skaber de rammer, der er nødvendige med hensyn til at skabe et studiemiljø, der tilgodeser både elever og lærere, og som sikrer, at alle elever har mulighed for at nå deres fulde potentiale. En måde, hvorpå skolerne kan hjælpe eleverne med at udfordre dem selv og dermed opnå deres fulde potentiale er ved at opfordre dem og give dem mulighed for at indgå og deltage aktivt i det frivillige foreningsliv.

Endvidere er det centralt, at uddannelsesinstitutionerne sikrer et godt miljø på skolerne, hvor elevernes undervisningsmiljø er i højsædet. Man vurderer undervisningsmiljøet på baggrund af 3 forhold: Fysisk, psykisk og æstetisk undervisningsmiljø. Vurderingen af dette kan naturligvis differentiere fra sted til sted og for den enkelte elev, men LH mener stadig, at der bør være nogle lovmæssige minimumskrav, der definerer, hvad et godt undervisningsmiljø er. Hvad angår dette er det ydermere relevant at slå fast, at disse ikke må anses som et slutmål, der skal opnås, men at uddannelsesinstitutionerne derimod bør stræbe efter stadige forbedringer af undervisningsmiljøet. Retten til et godt

undervisningsmiljø bør ligesom elevernes ubestridelige ret til indflydelse stadfæstes ved lov, idet det er elever, der som de daglige brugere af skolens faciliteter, ved, hvilke behov uddannelsesinstitutionen skal kunne imødekomme.

Der er både i dag såvel som i fremtiden behov for, at uddannelsesinstitutionen har ressourcer og kapacitet til at agere ud over den undervisning, det pålægges institutionen at gennemføre. Fremtidens uddannelsesinstitutioner skal kunne tilbyde eleverne uformelle uddannelsestilbud, sociale aktiviteter og muligheden for at bruge skolen som opholdssted. Landssammenslutningen af Handelsskoleelever er store fortalere af døgnåbne skoler, hvor eleverne har mulighed for at tilgå og benytte skolens faciliteter 24/7. Det vil derudover også være i elevernes interesse, at alle handelsskoler har tilknyttede biblioteker med dertilhørende bibliotekarer, der kan bistå eleverne i forbindelse med eksempelvis større opgaver eller generel informationssøgning. Disse forhold vil kunne bidrage yderligere til den lige adgang til uddannelse.

Derudover bør et andet vigtigt fokusområde for uddannelsesinstitutionen være sundheden blandt eleverne. Dette vedrører naturligvis den fysiske sundhed, men også den mentale sundhed, og det er vores opfattelse, at en af institutionens fremmeste opgaver er at bistå elevernes psykiske og mentale sundhed. Dette kan blandt andet ske ved at institutionen bistår udviklingen af et godt psykisk undervisningsmiljø, og derudover stiller mentale sundhedstilbud til rådighed for eleverne, såsom fri adgang til psykologhjælp og coaching til afhjælpning eksamensangst og ikke mindst imødekommende studievejledere, der indbyder eleverne til at samtale om deres problemer og udfordringer.

Alle disse forhold forudsætter naturligvis, at Danmark har et velfinansieret uddannelsessystem, hvor skolernes midler prioriteres i overensstemmelse med elever og læreres interesser. Derudover går LH ind for, at beslutningeskompetencen skal være så tæt på eleverne som overhovedet muligt. Den nuværende styreform har sine fordele, fordi det f.eks. sikrer lokal selvbestemmelse og gode muligheder for inddragelse af lærere og elever. Det

må en styreform ikke gå på kompromis med. Men selvom mulighederne for inddragelse er der, er de ikke systematiserede, og ledelsen er ikke forpligtet til at inddrage eleverne mere, end de selv ønsker. Skolebestyrelsen vælges heller ikke demokratisk, og medlemmerne er alt for langt fra vores hverdag på skolerne.

Desuden ser vi, at styreformen sammen med den nuværende taxameterstyring skubber skolen ud i en konkurrence mod hinanden, hvor man konkurrerer på aktivitet og tiltrækkelse af elever frem for kvalitet i undervisningen, og dertil kommer en manglende gennemsigtighed i skolernes økonomi. Vi oplever ikke altid, at vi har en demokratisk indflydelse på de enkelte ledelser og bestyrelser, og eleverne bør derfor have bedre muligheder for at handle på en dårlig, udemokratisk eller på anden måde i elevernes øjne fejlagtig lokal skoledrift.

Vi ser i dag, at der er store forskelle på, hvilke ambitioner og mål den enkelte ledelse eller bestyrelse har for deres uddannelser og institution, og det skaber uhensigtsmæssige udsving i kvaliteten. Vi skal sikre en høj, national standard for vores uddannelser. Styreformen skal også sikre elevrådets indflydelse og bidrage til at demokratisere uddannelsespolitikken. Handelsskoler bør underlægges omfattende forvaltnings- og offentlighedshensyn, der sikrer elevernes retssikkerhed og offentlighedens indsigt i institutionens drift.

Uddannelse som centrum for lokalt ungemiljø

Den gængse opfattelse af uddannelse har igennem længere tid været meget snæver med basis i et princip om, at man udelukkende kommer på en uddannelsesinstitution for at modtage undervisning. I LH ser vi gerne uddannelse opfattet i bredere forstand, da uddannelse sker i det miljø, man befinder sig i. Dette sker ud fra en betragtning om, at der foregår meget læring uden undervisning og meget undervisning uden læring, hvorfor vi gerne ser uddannelse som centrum for et lokalt ungemiljø, hvor den enkelte har

mulighed for at udfolde sig og være del af et trygt miljø, der kan danne ramme for, at den unge kan opnå sit fulde potentiale. Vi anser det derfor som værende en vigtig opgave for både kommuner og regioner at opretholde ungemiljøernes eksistens. Denne indsats kan med fordel ske gennem ungdomsskoler, udddannelsesinstitutionerne, frivillige foreninger og selvfølgelig de unge selv.

Sunde ungemiljøer bliver vigtigere og vigtigere i takt med at unge i større grad er afhængige af at flytte sig geografisk i forbindelse med enten gennemførsel af deres nuværende uddannelsestrin eller påbegyndelsen af et nyt. Et eksempel på dette er EMMA-kriterierne, hvorigennem unge i nogle tilfælde tvinges til at flytte, såfremt de ønsker at gennemføre deres uddannelse, hvilket udelukkende understreger vigtigheden af ungemiljøer, der kan gøre denne omstilling lettere at bære. Det er derfor vores holdning, at kommunerne bærer ansvaret for at støtte de unges engagement i lokale ungemiljøer gennem eksempelvis frivillige foreninger, fritidstilbud, udbydelse af studiecaféer og generel inddragelse af de i kommunen beliggende uddannelsesinstitutioner i skabelsen af disse. Det er ligeledes kommunernes ansvar at sikre, at de unge trives, og LH er derfor fortaler for, at alle unge har mulighed for at benytte sig af tilbud om gratis psykologhjælp.

I LH betragter vi også betalelige botilbud til unge som en del af et godt ungemiljø, og i forbindelse med dette mener vi også, at alle unge skal have mulighed for at bo ude, hvad enten de modtager udeboende SU eller elevløn. Vi mener på det stærkeste, at SU'ens formål er at være en støtteordning, der skal give unge mulighed for at fokusere på deres uddannelse uden at skulle koncentrere sig om at tjene til betaling af husleje også, og dette er også årsagen til, at vi er imod 20/20-reglen, ligesom vi videre mener, at SU'en bør befinde sig på et niveau, der er tilstrækkeligt til at dække transport, husleje, kost og andre faste udgifter.

I samtiden ser vi stigende priser på transport, samtidig med at priserne er ulige for elever og studerende, hvilket er en af grundene til at LH mener, der skal være bedre tilbud hvad angår transport for elever og studerende uden hensyn til disses alder og uddannelse.

Landsammenslutningen af Handelsskoleelever er dog bekymrede over det stagnerende udbud af ungdomsboliger, som kombineret med en fortsat stigende efterspørgsel, resulterer i et øget prisniveau, lange ventelister og et skævt lejemarked, hvor den unge risikerer at blive snydt, og hvor det udelukkende er de mest velstillede unge, der har reel mulighed for at anskaffe en bolig.

Tillægsprogram

Lærepladser

En vigtig del af erhvervsuddannelserne er den tid, eleverne bruger i praktik. Her skal den teoretiske viden omsættes til praksis, og man introduceres for arbejdsmarkedet. Desværre ser vi i dag, at der ikke er nok lærepladser og derfor må flere afbryde deres uddannelse. Manglen på lærepladser er fuldstændig uacceptabel. Vi mener i LH, at læreplads skal skaffes ved hjælp af både pisk og gulerod. Incitamentet, guleroden, skabes gennem koblingen af elever med højt fagligt niveau og økonomiske tilskyndelser. Hvis dette skulle vise sig ikke at være tilstrækkeligt, bør man anvende pisk i form af lovmæssige tiltag, der skal sikre, at alle brancher opretter det fornødne antal lærepladser.

Det er selvindlysende, at alle skal sikres retten til at gennemføre deres uddannelse, men så længe manglen på lærepladser fortsætter, bør samfundet sikre alternative tilbud, der sikrer, at eleverne kan gennemføre deres uddannelse. For LH er skoleoplæring her et oplagt alternativ, i fald denne modtager den nødvendige finansiering og evner midlertidigt at erstatte den traditionelle praktik. Det er således centralt, at skoleoplæringen har ordentlige faciliteter og de rette værktøjer til at skabe en virkelighedsnær undervisning, og ikke som et fiktivt og virkelighedsfjernt univers. Det er ydermere vigtigt, at skoleoplæringen tegner overenskomst, og at eleverne i skoleoplæringen således får styrket deres rettigheder.

I forlængelse heraf er det relevant at slå fast, at en uddannelsesgaranti, som blot garanterer eleven en uddannelse, og ikke den rette eller af eleven ønskede uddannelse, er uacceptabel. En sådan uddannelsesgaranti er utilstrækkelig og tvinger eleven væk fra sit uddannelsesmål. Dette er medvirkende til LH's

opfattelse af, at samfundet bør yde eleverne en lærepladsgaranti, så eleven ikke tvinges til at skifte uddannelse midt i et allerede påbegyndt uddannelsesforløb.

Taxameter

Der er flere uligheder mellem uddannelserne i vores nuværende taxametersystem. For LH er det afgørende for skabelsen af uddannelser af høj kvalitet, at disse uligheder udjævnes, men på en sådan måde, at der tilføres flere midler til taxameterordningen, frem for at foretage en omfordeling af de nuværende midler, ordningen har til rådighed, idet dette ligeledes vil påvirke kvaliteten negativt.

I LH mener vi, at det sociale taxameter har været et væsentligt skridt i retning mod at løfte det faglige niveau på tværs af uddannelsesinstitutionerne, idet dette taxameter yder ekstra støtte til de skoler, der har elever med behov for ekstra hjælp. Vi er dog ikke overbeviste om, at fordelingen af det sociale taxameter fungerer efter hensigten, idet vi mener, at det sociale taxameter skal udløses allerede ved skolens første frafaldstruede elev, fordi enhver frafaldstruet elev bør udløse det sociale taxameter, hvilket ikke er tilfældet i dag.

I LH oplever vi et presserende behov for at forenkle taxametersystemet, så det bliver mere gennemskueligt for skolerne. Vi er af den opfattelse, at et holdtaxameter kan være med til at løse nogle af de problemer, vi i dag oplever med meget store klasser på skolerne, fordi skolerne således ikke længere vil skulle tænke økonomi ind i klassestørrelserne. Holdtaxameteret må dog ikke stå alene, fordi skolerne derved vil have et økonomisk incitament til at lave meget små klasser, der også kan hæmme elevernes indlæring og sociale fællesskab. Vi mener derfor ikke, at vi har den gyldne løsning hvad angår sammensætningen af fremtidens taxametersystem, men vi er åbne over for debatten om et nyt system og vil indsamle information fra andre interessenter. LH ser dog gerne, at et nyt taxametersystem som minimum indeholder både et holdtaxameter, et socialt taxameter og et individuelt taxameter.

Skolebestyrelser

Det er et tilbagevendende problem, at både skolens lærere såvel som dennes elever er voldsomt underrepræsenterede i skolebestyrelserne på landets handelsskoler, og at der i disse er indeholdt et eksternt flertal, der således kan diktere over skolerne, idet skolebestyrelserne har meget magt over skolerne. Det er problematisk, når skolerne styres af en gruppe af repræsentanter, der ikke har deres daglige gang på skolen, og således ikke nødvendigvis har tilstrækkelige kompetencer til at styre skolen. Både lærere og elever bærer ekspertisen på den enkelte skole og bør som sådan ikke udgøre blot en lille del af skolens ledelse. Problemet bliver endnu mere tydeligt ved campusskoler, hvor blot 2 elever skal repræsentere flere tusinde elever, da dette kræver enormt meget arbejde fra eleverne, hvis denne repræsentation skal lykkes.

LH mener derfor, at bestyrelsessammensætningen ændres, og uddannelsesinstitutionen skal skabe rammerne for, at eleverne repræsenteres forsvarligt. Derudover er det vigtigt, at skolebestyrelsens interne processer er gennemskuelige og åbne, så eleverne har mulighed for at koordinere deres indsats. Vi mener også, at skolebestyrelserne skal bestå af mindst 25% elevrepræsentanter og have et internt flertal.

Færre lektier på handelsskolen

Lektier, som elever skal lave derhjemme og gennemgå i klassen skaber ulighed og umotiverede elever. Vi har forskellige forudsætninger for at løse opgaverne, og særligt elever, hvis forældre ikke kan hjælpe med lektierne, er udfordrede. Lektieforskning viser derudover, at lektier kun øger det faglige niveau, hvis de bruges aktivt i undervisningen, såkaldt lektieintegreret undervisning. Vi lærer mere og arbejder mere koncentreret, når vi f.eks. skal læse oppe i skolen. Dermed er man sikker på, at alle elever har læst teksten: En forudsætning for konstruktiv dialog og bedre gruppearbejde.

Forsøg med lektiefri skole på f.eks. i 1.g. på Ishøj Gymnasium har vist, at trivslen forbedres, uddannelsesniveauet højnes og koncentrationen forøges, når skolegangen bliver helt lektiefri. Forskningen viser også, at færre lektier ikke

gør elever mindre selvstændige, selvom man kunne frygte det. Elever fra lektiefri skoler er altså heller ikke dårligere stillet ift. elevpladser, videregående uddannelser eller jobsøgning. Elever præsterer derimod bedre fagligt, når de kan bruge deres fritid på at pleje deres egne interesser frem for at lave lektier. Undervisningen skal være opdateret og relevant, men lektier i deres nuværende form er forældede: Forskningen viser, at lektier har negativ indflydelse på elevers motivation, trivsel og lyst til at efterspørge og opsøge ny viden. Særligt, når lektier bruges disciplinerende til at udskamme eller straffe elever, der ikke har lavet dem til tiden. Derfor mener LH, at handelsskolerne skal være lektiefri. Lektiefri handelsskoler skal løfte alle elever på skolen.

Handelsskolen skal fortsat forøge elevernes selvstændighed gennem f.eks. afleveringer og andet selvstændigt arbejde såvel som gruppearbejde, der kan øge vores ansvarsfølelse. Bedre muligheder for coaching og vejledning, mens vi læser lektier, forværrer dog ikke vores selvstændighed, men styrker det faglige niveau.

Eksperter har bevist, at elevers motivation og faglige udbytte af at lave lektier i stor grad afhænger af, om (og hvordan) lektierne bruges aktivt i undervisningen. Ofte skal vi læse eller lave lektier derhjemme, som så bare gennemgås oppe på skolen, og andre gange bruges lektierne slet ikke. Ofte står man som elev tilbage med en følelse af at have spildt sin tid frem for at have udviklet sig fagligt. Lærere skal være mere eksplicitte og opmærksomme på, hvordan og hvornår, de bruger lektier. Vi kræver lektieintegreret undervisning, hvis vi absolut skal have lektier for.

Indtil handelsskolerne bliver lektiefri, mener LH, at politikerne skal stille krav om lektiecaféer på alle handelsskoler, hvor elever kan få hjælp af dygtigt fagpersonale. Kravet om lektiecaféer skal skabe større lighed mellem eleverne og give elever samme vilkår for at lave lektier med god hjælp og faglig støtte. Det er vigtigt, fordi eleverne ikke har samme faglige, økonomiske eller

personlige forudsætninger for deres skolegang. På den måde får vi øget kvaliteten af vores uddannelser.

Optagelseskriterier til videre uddannelse

LH anerkender behovet for gennemførsel af relevante fag på specifikke niveauer. Alligevel mener vi ikke, at tal alene skal afgøre den enkelte elevs mulighed for videreuddannelser, og ønsker derfor at støtte kvote 2 som alternativ til almindelig optagelse, hvor eventuel erhvervserfaring, frivilligt arbejde og ekstra udfordrende tilbud mv. kan indgå i bedømmelsen. Landsammenslutningen af Handelsskoleelever ser derfor gerne, at optageelsesfordelingen ændres, således at flere elever optages på kvote 2 end tilfældet er lige nu.

For os at se er kvote 2 et skridt i den rigtige retning mod at skabe et godt optagelsessystem, da dette i højere grad vurderer eleven som helhed frem for på et øjebliksbilledet ved eksamen. Vi ser dog stadig udfordringer ved kvote 2, der i høj grad tilgodeser børn fra ressourcestærke hjem. Kvote 2 er derfor ikke perfekt i vores øjne, og vi ser derfor også gerne en generel udvidelse af optagelsesformerne.

Campusskoler

Et flertal af landets handelsskoler er campusskoler, forstået som en institution, der udbyder flere uddannelser, som en institution med flere forskellige adresser eller som en kombination heraf. LH ser både fordele og ulemper i denne institutionsform, og disse behandles herunder.

Blandt institutionsformens fordele er de forbedrede muligheder for at skabe et bredt udvalg af valgfag, mens en større elevgruppe alt andet lige også skaber en bredere elevgruppe, hvormed den sociale trivsel på skolerne kan øges, fordi der vil være større sandsynlighed for, at eleverne kan finde andre personer, de personlighedsmæssigt svinger med. Dette er noget vi forventer at ledelserne og lærerne på campusskolerne aktivt arbejder på bliver en realitet for alle vores elever.

Desværre er det ikke altid, at campusskoler fungerer optimalt, og der er altså også ulemper forbundet med denne institutionsform, deriblandt det

campusskolens demokratiske underskud, idet eleverne repræsenteres dårligt i skolebestyrelserne, og elevdemokratiet svækkes i kraft af den forøgede afstand mellem elev og ledelse. Dertil kommer, at elevernes repræsentanter i skolebestyrelserne skal repræsentere endnu flere elever, kan disse også risikere at skulle repræsentere elever fra uddannelser, hvorom deres viden er begrænset, eller afdelinger, de ikke går på.

Ydermere findes der elever, der trives bedst på mindre gymnasier, ligesom der findes elever, der trives bedst på større, og disse tilgodeses ikke nødvendigvis på campusskoler. Dette er især et problem i de tilfælde, hvor elever i området ikke har mulighed for at søge ind på andre skoler.

LH mener på det stærkeste, at campusskoler kun bør dannes i det tilfælde, at denne struktur giver bedre forhold og muligheder for eleverne, idet vi ofte oplever, at baggrunden for dannelsen af campusskolen er økonomisk, og institutionsformen derved antages i et forsøg på at spare penge frem for at forbedre elevernes forhold.

Mange af de i dette tillægsprogram nævnte fordele ved campusskoler kan i øvrigt opnås ved hjælp af andre initiativer, såsom samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner samt ved at skolerne deler faciliteter som bygninger eller kantine.

Vejledning

Med baggrund i et ønske om, at alle unge opnår det resultat, de ønsker, med deres uddannelse, mener LH, at elevernes uddannelsesvejledning skal opprioriteres. Den vejledning, eleverne tilbydes, skal differentieres for hver enkelt elev, og LH mener derfor også, at der skal oprettes en egentligt vejlederuddannelse, der sikrer, at alle vejledere har den fornødne viden med henblik på at sikre den uddannelsessøgende en kompetent vejledning, der tager udgangspunkt i dennes ønsker og behov. Landsammenslutningen af Handelsskoleelever mener, at vejledningen i folkeskolen som minimum skal indeholde en individuel samtale, men vi ser også gerne, at der som en del af vejledningen tilbydes introduktion til uddannelser gennem f.eks. brobygning.

Vejledningen må aldrig nedprioriteres, idet denne er central i forbindelse med sikringen af, at alle elever kan træffe et kompetent og kvalificeret uddannelsesvalg, idet en forudsætning herfor er, at eleverne er bekendte med de tilgængelige muligheder. I forbindelse med sikringen af en fagligt velkvalificeret vejledning mener vi også, at alle folkeskolelærere skal gennemføre grundlæggende kurser i ungdomsuddannelse og vejledning.

Internationalisering

Som en del af det fremtidige uddannelsessystem bør det sikres, at alle elever tilbydes muligheden for at opholde sig i udlandet i en længere periode, da vi i LH ser, at dette vil medvirke til at danne eleven, idet dennes kendskab til fremmede kulturer øges, hvormed den mellemfolkelige forståelse ligeledes fremmes. Vi ønsker, at den stigende globalisering og internationalisering, der i øjeblikket finder i sted både på arbejdsmarkedet og i privatlivet, også overføres til og integreres i uddannelsessystemet, og eleverne som et led heri tilbydes muligheden for at tage dele eller hele sin uddannelse i et andet land. Ydermere bør der også udbydes sproglige og kulturelle tilbud på ungdomsuddannelserne, hvorigennem eleverne får mulighed for at lære om andre kulturer end den danske.